

مصوبه شورای عالی حوزه‌های علمیه

کلیات و برنامه درسی سطح چهار رشته آموزشی- پژوهشی «مشاوره اسلامی با گرایش ازدواج و خانواده»

ماده ۱. عنوان رشته:

عنوان رشته «مشاوره اسلامی با گرایش ازدواج و خانواده» در سطح چهار است.

ماده ۲. تعریف:

سطح چهار آموزشی- پژوهشی «مشاوره اسلامی با گرایش ازدواج و خانواده»، چهارمین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های تخصصی حوزه دانشی «اخلاق، تربیت و مشاوره» است که طلاب پس از گذراندن این دوره، توان تدریس، تحقیق، نقد، ارائه نظریه، و پاسخ به نیازهای علمی و تخصصی این رشته را کسب کرده و پس از دفاع از رساله، دانشنامه سطح چهار رشته «مشاوره اسلامی با گرایش ازدواج و خانواده» دریافت می‌کنند.

ماده ۳. اهداف:

۱. ایجاد تسلط بر آراء، مکاتب و روش‌های مشاوره اسلامی خصوصاً در مباحث ازدواج و خانواده؛
۲. تقویت توان پژوهش در حدّ تحلیل، نقد و ارائه نظریه در مشاوره اسلامی به ویژه در مسائل ازدواج و خانواده؛
۳. ارتقاء توان پاسخ‌گویی به نیازهای علمی و تخصصی حوزه مشاوره اسلامی خصوصاً در موضوعات ازدواج و خانواده؛
۴. تأمین پژوهشگر مورد نیاز و زمینه‌سازی جهت تولید علم و توسعه دانش مشاوره اسلامی خصوصاً در حوزه ازدواج و خانواده؛
۵. تأمین استاد مورد نیاز در مباحث مشاوره اسلامی خصوصاً در حوزه ازدواج و خانواده؛
۶. تأمین مشاور مورد نیاز خصوصاً در مباحث ازدواج و خانواده.

ماده ۴. سیاست‌ها:

۱. اهتمام به ارتقاء فضائل و ملکات اخلاقی و معنوی طلبان؛
۲. اهتمام به بهره‌گیری از سنت‌های کارآمد حوزوی، فناوری‌ها و روش‌های نوین و مؤثر در آموزش و پژوهش؛
۳. اهتمام به رویکرد نقادانه و نظریه‌پردازانه، با طرح دیدگاه‌های چالشی مرتبط با مشاوره اسلامی، ازدواج و خانواده؛
۴. تأکید بر بهره‌گیری از زبان تخصصی در مباحث مرتبط با مشاوره اسلامی در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی؛
۵. اهتمام به تأمین نیازهای علمی نظام و جامعه اسلامی در زمینه مشاور اسلامی، ازدواج و خانواده.

ماده ۵. ضرورت:

۱. جایگاه رفیع ازدواج و خانواده و نقش برجسته راهنمایی و مشاوره مبتنی بر آموزه‌های اسلام در کارآمدی و استحکام؛
۲. لزوم نظریه‌پردازی در عرصه مشاوره، ازدواج و خانواده بر اساس منابع اسلامی؛
۳. نیاز گسترده جامعه به دریافت خدمات مشاوره‌ای مبتنی بر نظریه‌ها و مدل‌های اسلامی؛
۴. وجود آسیب‌های فراوان در زمینه ازدواج و خانواده و مشاوره‌های آن‌ها.

ماده ۶. نظام آموزشی:

نظام آموزشی این رشته در مقطع سطح چهار، نیم‌سال، درسی و حضوری است. طول دوره با احتساب پایان‌نامه، حداقل ۱۰ و حداکثر ۱۲ نیم‌سال خواهد بود.

مصوبه شورای عالی حوزه های علمیه

ماده ۷. شرایط پذیرش:

۱. احراز صلاحیت های عمومی و اخلاقی؛
۲. دارا بودن مدرک علمی سطح سه رشته مشاوره اسلامی؛
- تبصره: پذیرش طلاب دارای مدرک علمی سطح سه در یکی از رشته های حوزه دانشی «اخلاق، تربیت و مشاوره» و همچنین سایر رشته های مرتبط (با تأیید معاونت آموزش حوزه های علمیه)، مشروط به گذراندن دروس پیش نیاز، مجاز است.
۳. قبولی در سنجش علمی؛
۴. احراز توانایی های لازم در مهارت های خواندن، درک مطلب و نگارش به زبان انگلیسی از طریق برگزاری آزمون و یا ارائه مدرک معتبر.

ماده ۸. جدول دروس پیش نیاز

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	انسان شناسی اسلامی	۳۲	شناخت ابعاد وجودی انسان، رابطه روح و جسم، آشنایی با ویژگی های انسان کامل، مباحث خلقت انسان، تأثیرپذیری، رشد و تکامل انسان از دیدگان قرآن و روایات
۲	علم النفس	۳۲	شناخت مباحث علم النفس از دیدگاه اسلام، با تأکید بر قوای نفس، شئون و کارکردهای آن
۳	روش های تعلیم و تربیت اسلامی	۳۲	آشنایی با قواعد، روش ها و مراحل تعلیم و تربیت اسلامی، با تأکید بر روش های تغییر رفتار و نگرش
۴	روش شناسی فهم آیات و روایات	۳۲	شناخت قواعد، روش ها و مراحل فهم آیات و روایات با نگاه تربیتی و روان شناختی
۵	مشاوره ازدواج با تأکید بر منابع اسلامی	۳۲	شناخت اصول، روش ها و فرایندهای مشاوره در انتخاب همسر و امر ازدواج با تأکید بر منابع اسلامی
۶	مشاوره خانواده با تأکید بر منابع اسلامی	۳۲	شناخت اصول، روش ها و فرایندهای مشاوره ای در خانواده با تأکید بر منابع اسلامی
۷	کارروزی مشاوره ازدواج و خانواده	۳۲	آموزش عملی مشاوره ازدواج و خانواده با مشاهده فرایندهای مصاحبه تشخیصی، مشاوره ازدواج و خانواده
جمع ساعت		۲۲۴	

تبصره: طلابی که دروس پیش نیاز را در مراکز معتبر گذرانده باشند، در صورت مطابقت هشتاد درصدی سرفصل ها، از گذراندن این دروس معاف هستند.

شماره مصوبه: ۱۴۸۲

شماره جلسه: 226 (شورای سترش)

تاریخ جلسه: ۱۳۹۹/۰۴/۲۳

تاریخ ثبت: ۱۳۹۹/۱۲/۱۶

شورای عالی حوزه‌های علمیه

مصوبه شورای عالی حوزه‌های علمیه

ماده ۹. عناوین و مشخصات کلی دروس

جدول دروس: ۱۰

ردیف	عنوان درس	ساعت
۱	خارج اصول (دو سال)	۲۲۰
۲	خارج فقه (دو سال)	۲۲۰
۳	تحقیق فقهی و اصولی ۱ و ۲	۶۴
۴	دروس تخصصی	336
	دروس اختصاصی گرایش «ازدواج و خانواده»	368
۵	رساله علمی (پایان نامه)	۲۸۸
جمع ساعت		1496

تخصصی

الف: دروس مشترک رشته مشاوره اسلامی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	آمار و روش تحقیق پیشرفته	۳۲+۳۲ نظری-عملی	بررسی و تحلیل دقیق مهم‌ترین روش‌های کمی و کیفی تحقیق و تحلیل داده‌ها در حوزه راهنمایی و مشاوره مانند: روش‌های همبستگی، آزمایشی، پدیدارشناسی، تحلیل محتوا و تحلیل موضوع.
۲	مطالعات روان شناختی در متون دینی	۱۶+۳۲ نظری-عملی	بررسی و تحلیل استدلالی آیات و روایات مرتبط با مشاوره و راهنمایی و کاربرد نتایج آنها در تدوین مدل‌های توصیفی، تبیینی و مداخله‌ای.
۳	فلسفه مشاوره و راهنمایی از دیدگاه اسلام	۳۲	بررسی و تحلیل استدلالی مهم‌ترین مبانی مشاوره و راهنمایی به همراه چیستی، ارزش، روش و کارکرد مشاوره بر اساس منابع اسلامی.
۴	آراء و نظریه‌های مشاوره و راهنمایی	۶۴	تحلیل استدلالی، تطبیقی و انتقادی مهم‌ترین آراء و نظریه‌های دانشمندان مسلمان و غیرمسلمان در زمینه اصول، روش و تکنیک‌های مشاوره و راهنمایی بر اساس منابع اسلامی
۵	مشاوره و درمان معنوی و دینی	۳۲	بررسی تحلیلی و استدلالی مهم‌ترین مبانی، اصول و روش‌های مشاوره و روان‌درمانگری دینی از دیدگاه مکتب اهل بیت علیهم السلام و ارزیابی انتقادی نظریه‌های مشاوره و درمان معنوی و دینی در سایر مکاتب و ادیان
۶	مشاوره و درمان گروهی	۳۲+۳۲ نظری-عملی	بررسی تحلیلی و ارزیابی نظریه‌های مشاوره و درمان گروهی همراه با ارتقاء روشمند مهارت کاربرد اصول و فنون مشاوره گروهی با تأکید بر رویکرد اسلامی
۷	زبان تخصصی	۳۲	ارتقاء مهارت درک مطلب از متون و منابع تخصصی روانشناسی، مشاوره و راهنمایی به زبان انگلیسی
جمع ساعت		336	

مصوبه شورای عالی حوزه های علمیه

ب: دروس اختصاصی گرایش «ازدواج و خانواده»

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱	سنجش و اندازه گیری در مشاوره ازدواج و خانواده	۱۶+۳۲ نظری-عملی	بررسی و تحلیل دقیق روش سنجش و اندازه گیری در مشاوره ازدواج و خانواده با تأکید بر بهره گیری از ابزارهای اسلامی و افزایش توانمندی در کاربرد آنها.
۲	آراء و نظریه های ازدواج و خانواده	۳۲	بررسی تحلیلی- تطبیقی آراء و نظریه های اندیشمندان مسلمان و غیر مسلمان پیرامون ازدواج و ساختار و کارکردهای خانواده
۳	آسیب شناسی ازدواج و خانواده	۳۲	بررسی و تبیین تحلیلی مشکلات، عوامل تهدیدکننده و آسیب های روانشناختی مرتبط با ازدواج، روابط همسری، خانواده و راه کارهای برون رفت آن با تأکید بر الگوهای اسلامی
۴	خانواده درمانی پیشرفته	۳۲	بررسی و تحلیل مهم ترین نظریه های مشاوره و درمان گری خانواده و ارزیابی آنها بر اساس الگوهای اسلامی و افزایش مهارت در کاربرد آنها.
۵	زوج درمانی	۳۲	بررسی و تبیین تحلیلی نظریه های زوج درمانی و حل مشکلات روابط همسری با تأکید بر الگوهای اسلامی و توانمندسازی در کاربرد آنها.
۶	مشاوره ازدواج پیشرفته	۱۶+۳۲ نظری-عملی	بررسی و استنباط الگوهای مشاوره ازدواج و همسرگزینی از منابع دینی و افزایش توانمندی در تدوین مدل های اسلامی.
۷	آسیب شناسی و درمان اختلالات جنسی	۳۲	بررسی تحلیلی و ارزیابی انتقادی اختلالات جنسی، نظریه های درمانی، نقد نظریه ها و ارتقاء مهارت در تشخیص و مداخله با تأکید بر مبانی و اصول اسلامی
۸	مداخله در بحران طلاق	۱۶+۳۲ نظری-عملی	بررسی تحلیلی و ارزیابی انتقادی نظریه های مداخله در بحران طلاق همراه با ارائه الگوهای اسلامی و توانمندسازی در تدوین مدل های اسلامی.
۹	فقه و حقوق خانواده ۱ و ۲	۶۴	بررسی و تحلیل اجتهادی و تطبیقی مهمترین احکام فقهی و حقوقی خانواده
	جمع ساعت	368	

سید هاشم حسینی بوشهری

دبیر شورای عالی حوزه های علمیه